

- FreshBooks;
- Zoho Books;
- Wave;
- Xero.

ЖИ артықшылығымен қатар кемшіліктері де бар (кесте 1):

Кесте 1

Жасандық интеллект артықшылықтары мен кемшіліктері

Артықшылықтары	Кемшіліктері
- мәліметтерді өңдеудің жоғары жылдамдылығы және оларды өңдеу нақтылығы	- эмоциялық интеллекттің болмауы
- күнделікті жұмыстарды автоматтандыру	- оқыту үшін деректердің үлкен көлемінің қажеттілігі
- қабылданатын шешімдер сапасын жақсарту	- қауіпсіздік және құпиялылық тәуекелдері
- қауіпсіздікті арттыру	- алгоритмдердің жетілмегендігі, қателер мен дәлсіздіктер болуы жағымсыз нәтижелерге әкелуі мүмкін
- жаңа бизнес үлгілері мен технологияларын құру мүмкіндігі	- адамдарды ауыстыру мүмкіндігі

Сонымен, ЖИ біздің өмірімізді жақсарту үшін үлкен әлеуетке ие, алайда оны пайдалануда кейбір тәуекелдер бар, сондықтан оларды есепке алып, басқарып отыру қажет. Бухгалтерлік кәсібіміздің тиімділігі мен сапасын жақсарту үшін ЖИ қолдану мен оны пайдаланудың теріс салдарынан қорғау арасындағы тепе-теңдікті сақтау маңызды болып табылады.

Әдебиеттер

1. Белов Р. А. Использование искусственного интеллекта в бухгалтерском учете и аудите: новые возможности и вызовы // Научные высказывания. 2023. №8 (32). С. 51-55.
2. Искусственный интеллект в анализе размера и доли рынка бухгалтерского учета - тенденции роста и прогнозы (2023 - 2028 гг.)//www.mordorintelligence.com

Ленякова М.Е., 4 курс (Карагандинский университет Букетова)
 Научный руководитель – м.э.н, ст. преподаватель Шакирова Г.А

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА ЗАТРАТ ПРОИЗВОДСТВА ПРОДУКЦИИ

В конкурентной среде выживаемость предприятия зависит от его финансовой устойчивости, которая достигается посредством повышения эффективности производства на основе экономного использования всех видов ресурсов, снижения затрат, выявления имеющихся резервов повышения производства продукции и увеличения прибыли. Затраты на производство продукции и выпуск готовой продукции находят отражение в себестоимости продукции, так как она показывает во что обходится предприятию производство и сбыт продукции. Чем экономнее организация использует материальные, трудовые и финансовые ресурсы при изготовлении изделий, выполнении работ и оказании услуг, тем эффективнее производственный процесс, тем больше будет прибыль [1].

Затраты на производство продукции – это расходы по обычным видам деятельности, которые связаны с производством продукции, выполнением работ, оказанием услуг [2].

Затраты на производство продукции важны для достижения следующих целей:

- Определение себестоимости продукции. Затраты позволяют оценить себестоимость продукции, что важно для цен и прибыльности производства.
- Бюджетирование. Затраты на производство позволяют разрабатывать бюджеты и управлять финансами компании;

- Оптимизация производства. Анализ затрат позволяет определить области, где можно сократить расходы и повысить эффективность производства;
- Прогнозирование прибыли. Затраты, необходимые для прогнозирования будущей прибыли и финансовых результатов компании;
- Оценка прибыльности. Путем сравнения затрат и доходов можно оценить, насколько прибыльным является производство данной продукции;
- Принятие решений. Знание затрат помогает компаниям принять стратегические решения по расширению, сокращению производства или внесению изменений в продуктовую линейку.

Совершенствование учета затрат производства продукции имеет несколько целей и преимуществ. Вот некоторые из них: 1) оптимизация производственных затрат. Учет затрат позволяет идентифицировать и анализировать различные элементы затрат, такие как сырье, материалы, трудовые ресурсы, энергия и другие ресурсы, используемые в процессе производства. Совершенствование учета затрат помогает определить наиболее затратные элементы и идентифицировать возможности для их оптимизации, что может привести к снижению общих затрат на производство продукции; 2) принятие обоснованных управленческих решений. Учет затрат предоставляет информацию о расходах на каждый элемент производственного процесса. Это позволяет руководству предприятия принимать обоснованные решения, связанные с управлением затратами, определением цен на продукцию, планированием производства и другими стратегическими вопросами; 3) контроль и управление затратами. Совершенствование учета затрат позволяет предприятию более эффективно контролировать затраты на производство продукции. Регулярный анализ затрат и сравнение фактических затрат с установленными стандартами позволяют выявлять расхождения и принимать меры по их устранению. Это помогает предотвратить непроизводительные расходы и повысить эффективность использования ресурсов; 4) повышение конкурентоспособности. Совершенствование учета затрат позволяет предприятию более точно определить себестоимость продукции. Это может быть полезно при формировании цен на продукцию и позволит предприятию быть более конкурентоспособным на рынке; Улучшение прозрачности и отчетности. Совершенствование учета затрат способствует более точному и надежному отражению затрат в финансовой отчетности предприятия. Это повышает прозрачность и доверие со стороны заинтересованных сторон, таких как инвесторы, банки и другие.

Совершенствование учета затрат производства продукции можно осуществить с помощью следующих мероприятий:

Внедрение системы стандартизации затрат. Необходимо разработать унифицированные стандарты и нормативы для оценки затрат на производство продукции. Это позволит более точно определить стоимость производства и уделять должное внимание контролю за затратами;

Использование современных информационных систем. Автоматизация учета затрат позволит значительно упростить и ускорить процесс их отслеживания и анализа;

Внедрение системы управления затратами. Необходимо разработать методики и процедуры управления затратами, которые позволят определить и оптимизировать затраты на каждый этап производства;

Внедрение системы контроля затрат. Необходимо разработать процедуры контроля затрат на каждом этапе производства. Это позволит своевременно выявлять и устранять причины перерасхода затрат и снижать издержки;

Обучение и мотивация персонала. Необходимо обучать сотрудников, ответственных за учет затрат, современным методам и инструментам учета и анализа затрат. Также важно мотивировать персонал на экономное использование ресурсов и достижение заданных показателей затратности.

Все эти мероприятия позволят улучшить учет затрат на производство продукции, установить контроль над затратами и повысить эффективность использования ресурсов. Это, в свою очередь, поможет увеличить прибыль и конкурентоспособность предприятия.

Литература

1. Совершенствование учета затрат на производство и анализ себестоимости продукции на предприятии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/171371/1/6-11.pdf>
2. Затраты на производство и реализацию продукции [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://surl.li/qr1pm>

Меиржанова М.К., Мусахметова Н.О., 3 курс (Қарағанды Бөкетов университеті)
Ғылыми жетекшісі - э. ғ.м., оқытушы Касымханова Г.С

КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР – ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНЫ

Қазіргі таңда ел экономикасында жаңа кәсіпкерлік қызметтердің пайда болуы бастауына сәйкес әрбір мекеменің, кәсіпорынның және фирманың табыстарымен шығыстары бухгалтерлік есеппен байланысты есептеліп отырады. Кірістің сан қырлы мәні, маңызы экономикалық нарық шаруашылығының негіздеріне көшуіне қарай күшейе түсуде.

Оның маңызы - барлығымыз білетіндей, әрбір кәсіпорын өзінің өндіретін өніміне, немесе қызмет түріне байланысты шығындала отырып кіріс көзін көру. Кірістер мен шығыстар туралы есептілік мекеменің қаржы шаруашылық қызметінің қорытындыларын көрсетеді және келесі мақсаттар үшін қолданылады:

1. Инвесторлар мен кредиторларға қажетті ақпараттарды дайындайды.
2. Ақшалай ағымның өзгерісін болжайды.

Жалпы кірістер болып - белгілі бір мекеменің немесе кәсіпорынның күнделікті өндірістен түсетін пайдасын қарастырамыз, ал шығыстар - осы өндірістен өнім, яғни пайда алу үшін жұмсалған шығындары және де ол өндіріске қажетті құрал - жабдықтары, материалдар және шикізат т.б. жұмсалынатын қаржылай активтер болып табылады. [1]

Шығындар – бұл шаруашылық жүргізуші субъектіге тиесілі келісімшарттар және оқиғалардың нәтижесінде, сонымен қатар шығынның немесе акционерлік капиталды үлестірудің нәтижесі болып табылатындарын қоспағанда субъектіге әсерін тигізетін барлық басқа да мәмілелер, оқиғалар мен жағдайлар нәтижесінен капиталдың азаюы. Табыстар мен шығыстар негізгі және негізгі емес қызметтерден алынады.

Кірістер мен шығыстарды есепке алу - бұл ұйымдағы кірістер мен шығыстардың түсуіне байланысты барлық қаржылық операцияларды жүйелеу және тіркеу жүзеге асырылатын кешенді процесс. Ол кәсіпорынның қаржылық жағдайы мен тиімділігі туралы ақпараттың дұрыстығы мен уақтылығын қамтамасыз ете отырып, қаржылық қызметті есепке алуға және бақылауға бағытталған.

Жалпы табыс пен кезең шығыстары арасындағы айырым негізгі қызмет бойынша сальдоланған қаржылық нәтижені қамтып көрсетеді. Негізгі қызметтен алынған табыс (немесе зиян) пен негізгі емес қызметтен алынған табысты көрсетеді. Одан корпоративтік табыс салығы шегерілгеннен кейін, салық салынғаннан кейінгі кәдімгі қызметтен алынған табыс болады.

«Қаржылық есептілікті дайындау және ұсыну» тұжырымдамасында активтердің сапасын жақсарту немесе капиталға қатысушылардың жарналарымен байланысты емес меншікті капиталдың өсуіне әкелетін міндеттемелер мөлшерін азайту түрінде есепті кезеңдегі экономикалық пайданы ұлғайту ретінде анықталады.

Кәсіпорындарда табысты үлестіру және пайдалану тәртібі оның жарғысында тіркеліп қойылады және оны кәсіпорын басшысы бекітеді. Тиімділік деп кәсіпорын қызметі тиімділігінің ең басты экономикалық көрсеткіші аталады. Оның екі түрі бар:

1. кәсіпорынның тапқан табысының өндірістің негізгі және айналмалы қорларының құнына қатысы;